

CARIN GERHARDSSEN

TUHKIMO- TYTÖT

*Carin Gerhardsenin kerronta on niin
vetävää, että se vangitsee lukijan
otteeseensa hetki hetkeltä tiukemmin.*

– Peter James

TUHKIMOTYTÖT

CARIN GERHARDBSEN

TUHKIMO- TYTÖT

Ruotsin kielestä suomentanut Maija Ylönen

Ruotsinkielinen alkuperäisteos:

Mamma, pappa, barn

© 2009 Carin Gerhardsen

Published by arrangement with Nordin Agency AB, Sweden.

Suomenkielinen laitos:

© Minerva Kustannus Oy, 2021

www.minervakustannus.fi

Suomennos: Maija Ylönen

Sitaatin Dan Anderssonin runosta s. 5 suomentanut Aale Tynni
teoksessa *Tuhat laulujen vuotta*.

Kannen kuva: Shutterstock, Josh Adams Ford / Unsplash

Graafinen ulkoasu ja taitto: Taittopalvelu Yliveto Oy

ISBN 978-952-375-304-4

Painettu EU:ssa, ScandBook, 2021

*Ja sen pimeimmän-pimeän tunnen,
joka elää ja nauttii ja kärsii
punospeittonsa nurmikon alla,
joka mataa, ryömiä ja liukuu
ja pyytää ja tappaa ja syö
ja siittää ja kuolee ja elää
taas syntyen huomiseen...*

Dan Andersson

1964

Nuku vain, nuku vain, pian se on ohi. Sulje silmät mutta jätä suu puoliksi auki, että se näyttää aidolta. Hengityksen täytyy olla tasainen ja hidas, vaikka sydän hakkaa rinnassa nyркиn lailla. Pakon edessä sekin onnistuu. Nyt portaista kuuluu askelia, ne ovat ystävällisiä eivätkä kovia ja vihaisia kuten yleensä, nyt ne sovittelevat ja mielistelevät. Hän kuulee, miten ovi avautuu ja sulkeutuu taas – helvetti, on sittenkin sellainen päivä. Miehen hengenvedot ovat pitkiä, kuin täyteläisiä huokauksia. Pää lepää vinosti tyynyllä. Kuo-lajuova etsiytyy suupieleen ja vierii tyynylle. Vaikutelman täytyy olla täydellisen rentoutunut, vaikka jokainen lihas kehossa on niin jännittynyt, että särkee. Mitään ei voi kuitenkaan huomata, se ei näy päällepäin.

– Nukutko sinä, pikkumies? vihattu ääni kuiskaa imelän lempeästi. – Minä kun luulin, että menisimme nukkumaan yhdessä kuin ystävät, se on aina mukavaa, eikö niin?

Silmät paljastavat aina, niitä on mahdoton pitää rentona.

– Näen kyllä, että olet hereillä, silmäluomesi nykivät. Älä pelleile, et kai ole niin pitkävihainen? Haluan vain parastasi, kai ymmärrät sen? Tehdään sovinto, ole kiltti.

Silloin hänen on pakko avata silmänsä ja kuivata sylkivana, joka on ennättänyt jo korvaan asti. Laiha kylmä käsi pitkinne likaisine kynsineen liukuu pyjamapaidan sisään. Koko keho jäähmettyy,

ja hän tuijottaa miestä pelon- ja inhonsekaisin katsein, mutta sitä se pirulainen ei huomioi. Olemattoman nykäisyn silmäluomesa mies kyllä erottaa mutta sivuuttaa kokonaisen kehon kapinan.

Keittiöstä kuuluu kolinaa, ja koko talo täyttyy äänistä, kun posliiniastioita kilistellään kaappiin ja aterimia kalistellaan laatikoihin. Hän säpsähtää, kun navan herkkä iho jää hetkeksi etusormen pitkän kynnen alle. Sormi pyörii hetken hänen navallaan – jolla tuntuu olevan suora yhteys alapäähän epämiellyttävällä, lähes kivuliaalla tavalla – ja jatkaa sitten matkaa pyjamahousuihin.

Näissä tilanteissa hänellä on tapana kadota jalkapallokentälle, uimarannalle tai sammakonpoikia jahtaamaan. Tänään hän seisoo rautatien vieressä ja katsoo ihmisiä ohi kiitävissä junissa, ja jostain syystä kuva syöpyy hänen mieleensä. Se ei ole miellyttävä eikä ikävä, mutta hän ei ikään kuin pääse siitä irti. Tästä lähtien hän löytää itsensä aina katsomasta samaa junaa, kun hän katoaa itseensä, pois kehostaan. Mutta sitä hän ei vielä tiedä. Ratakiskot kirskuvat, kun juna vyöryy ohi.

Syyskuu 2007, perjantai-ilta

Nainen laskee pojan makaamaan matolle sängyn viereen siksi aikaa, kun vetää lakanat sängystä. Pojan huutoa tuskin enää tunnistaakaan itkuksi, ja pyöreät kasvot ovat ponnistelusta punaiset. Kello on puoli yksitoista, ja nainen on yrittänyt nukkuttaa lasta jo neljä tuntia. Pojan kurkku on huutamisesta jo niin kipeä, ettei tämä halua tuttia suuhunsa, ja ilman sitä nukkuttaminen on toivotonta. Tulehduskipulääke ei enää auta; nieleminen on niin kivuliasta, että poika syö tuskin lainkaan, ja penisilliiniä tyhjään vatsaan ei saa antaa. Nainen on niin väsynyt kolmen päivän taistelun jäljiltä, että uupumuksesta on tullut normaali olotila. Mutta kertaakaan hän ei ole korottanut ääntään tai lausunut kovaa sanaa. Se tuntuu voitolta sinänsä.

Sisällään nainen laskee. Hän laskee päiviä, tunteja ja minuutteja hetkeen, kun Mats palaa kotiin. Nyt jäljellä on neljä päivää, kymmenen tuntia ja kolmekymmentä minuuttia. Mats on Japanissa tekniikan alan seminaarissa, ja siellä kännykkä ei toimi, joten nainen ei voi edes soittaa miehelleen kuullakseen rohkaisevia sanoja. Toisaalta hyvä niin, hän vain häiritsisi miestä kertomalla tilanteesta, alkaisi itkeä ja antaisi taistelutahdon taipua itsesääliksi.

Hän kiiruhtaa kylpyhuoneeseen syli täynnä oksennuksen tahrimia lakanoita ja mytistää kasan pesukoneeseen. Vaistomaisesti hän poimii pyykkikorista samanvärisiä vaatteita ja survoo nekin

rumpuun ennen kuin kaataa pesuainetta lokeroon ja panee todennäköisesti aivan liian täyden koneellisen pyörimään kuuteenkymmeneen asteeseen.

Yhtäkkiä lapsen huuto lakkaa ja hiljaisuudessa nainen kuulee vatsansa huutavan nälästä. Hän ei tunne olevansa nälkäinen mutta kiertää keittiön kautta ja nappaa itselleen viimeisen täplikkään banaanin keittiönpöydän kulhosta. Samassa makuuhuoneesta kantautuu taas huutoa. Nainen rientää takaisin ja nostaa pojan syliinsä. Hän istuu petaamattoman sängyn jalkopäähän, panee pojan makaamaan mahalleen polviensa päälle ja silittää tämän selkää. Televisiossa pyörii amerikkalainen elokuva, jota hän yrittää seurata ilman ääntä samalla kun banaani turpoaa suussa ja vasen käsi silittää monotonisesti lohdutonta pikkulasta.

Elokuva loppuu jo muutaman minuutin kuluttua, ja lopputekstit rullaavat nopeasti ohi. Nainen sulkee television, nousee vaivalloisesti ylös nyhykkyttävä pienokainen sylissään ja astelee ikkunaan. Kaksi keski-ikäistä miestä ylittää katua, ja hieman etäämpänä kävelee nuori pariskunta. Ihmisistä näkee, että ulkona on poutasää, kellään ei ole sateenvarjoa. Koko päivän kestänyt taukoamaton sade on vihdoin hellittänyt.

Nainen yrittää nostaa lapsen eteensä ikkunalaudalle ja pitelee tätä käsistä, mutta lasta se ei innosta. Poika sätkii jaloillaan kiukuisesti eikä suostu laskemaan niitä alas. Nainen nostaa lapsen syliinsä, laskee tämän pään olkaansa vasten ja haistelee hiuksia. Ne ovat hiestä märät ja huuto riipii korvia. Huonosti nukutut yöt kirvelevät silmissä, jotka naisen on vaikea pitää auki, vaikkei edes tunne oloaan väsyneeksi. Silloin hän myöntää, että säälii enemmän itseään kuin syvästi rakastamaansa lasta, joka kärsii hänen sylissään. Kouriintuntuva kostonhimon tunne ei jätä häntä rauhaan. Kostonhimo jotain nimetöntä, käsittämätöntä, abstraktia olentoa

kohtaan, jota ei voi voittaa. Huokaisten nainen vetäytyy ikkunalta ja kävelee eteiseen poika sylissään.

Ennen kuin hän työntää avaimen lukkoon, hän epäröi hetken ja miettii, että näin perjantai-iltana murtovarkaiden todennäköisyys on tulipaloa suurempi. Sitten hän lukitsee oven huolellisesti ulkoapäin.

Asunnossa kuplivat nauru ja iloiset äänet. Oli yksi niistä illoista, kun kaikki tuntuivat olevan hyvällä tuulella eikä kukaan murjottanut tai kinastellut. Suurin osa istui keittiössä, koska Solan oli olohuoneessa jonkun uuden tyyppin kanssa. He eivät selvästikään halunneet seuraa, koska olivat sulkeneet oven sekä eteiseen että keittiöön. Keittiönpöydän ääreen oli sulloutunut jopa yhdeksän ihmistä, ja lattialla istui Elise jääkaappiin nojaten grogi kädessään. Häntä vastapäätä istui Jennifer, ja myös hän siemaili kotipolttoisen ja Coca-Colan sekoitusta.

Heidän kotinsa oli melkein aina täynnä ihmisiä. Porukkaa alkoi tulla jo aamupäivällä, ja silloin nautittiin kahvia ja voileipiä, jos joku oli käynyt kaupassa. Äiti piti kotinsa avoinna kaikille kavereilleen, mutta ruoka ja juoma näiden piti tuoda itse. Aiemmin äidillä oli ollut vaikeuksia puuttua asiaan, mutta lopulta hän oli sisuuntunut ja tehnyt lopun vieraiden jääkaappi- ja ruokanäpistelystä. Siitä lähtien hänen pyyntöään oli kunnioitettu. Äiti piti huolen, että tytöille oli aina aamupalaa ja he pääsivät liikkeelle aamuisin. Hänellä oli tapana lähettää jompikumpi tytöistä

ruokaostoksille läheiseen Icaan Ringenissä. Elise tiesi, että äiti olisi mieluummin käynyt kaupassa itse, mutta syynä ei ollut laiskuus vaan se, että tätä hävetti näyttäytyä ihmisten ilmoilla. Elise ja hänen siskonsa söivät harvoin päivällistä kotona. Useimmiten he nappasivat jotain ulkona, kun nälkä yllätti, ja joskus he söivät kave-
reiden luona. He saivat kuitenkin rahaa vaatteisiin, hygieniatuotteisiin ja ruokaan, joten he pärjäsivät hyvin. Äiti onnistui pitämään pakan kasassa, vaikka heidän elämänsä ei välttämättä näyttänyt samalta kuin monien muiden.

Heidän kotinsa oli kolmio Ringenin asutokompleksissa. Ensimmäiset pullo korkattiin olohuoneen pöydässä jo aikaisin aamupäivällä, ja sitten ihmisiä tuli ja meni koko iltapäivän ja illan. Vasta puolenyön aikoihin asunto hiljeni. Ei ollut epätavallista, että joku äidin juoppokavereista sammui ja jäi yöksi.

Tytöt kävivät päivisin koulua ja viettivät muun ajan enimmäkseen kaupungilla tai kavereiden luona. Heillä oli oma yhteinen huoneensa, mutta niin kauan kuin kotona juhlittiin, he eivät jaksaneet olla siellä vaan koettivat pysytellä poissa. Äidin juhlat harvemmin johtivat riitoihin, mutta keskustelut olivat usein kovaäänisiä ja monesti sai varoa, ettei suututtanut kättyisimpiä vieraita. Elise ja Jennifer pysyttelivät mieluiten omissa oloissaan, ja heillä oli tapana tekeytyä näkymättömiksi, kun he yön pikkutunteina hiipivät kotiin nukkumaan.

Mutta nyt oli perjantai-ilta. Edessä hämmötti viikonloppu ilman koulua tai muita velvollisuuksia, ja äiti oli saanut rahaa. Tunnelma keittiönpöydässä oli korkealla ja pullo tungeksivat lasien ja ylitsepursuavien tuhkakuppien lomassa. Myös Elise ja Jennifer osallistuivat riehakkaaseen illanviettoon ja käyttivät tilaisuutta hyväkseen pummatakseen viinaa ja tupakkaa. Normaalisti he olisivat hiipineet huoneeseensa kenenkään huomaamatta, mutta nyt

heidät oli kutsuttu keittiöön ja pöydässä mekastava porukka oli tarjonnut heille yhtä sun toista.

Elise alkoi tuntea olonsa mukavan rentoutuneeksi jo ensimmäisen kulauksen jälkeen. Hän veti tupakasta pitkät sauhut ja sulki silmänsä. Tämän sätkän hän pitäisi itsellään. Hän tiesi, että tupakkaa olisi helppo saada lisää. Omat rahat riittivät harvoin tupakkaan, ja kavereilta kerjätessä joutui tyytymään jämiin. Hän otti reilun huiakan lasistaan ja katseli isosiskoaan. Kaikki sanoivat, että he olivat samanlaisia, mutta itse hän ei nähnyt montaakaan yhtäläisyyttä. Jennifer oli kaksi vuotta vanhempi, cool ja itsevarma, ja tällä oli sana hallussa. Elise oli vaisu kopio, jolla oli huono itsetunto, kehnoräyhti ja naurettavan pienet rinnat, joita ei voinut edes verrata Jenniferin varustukseen. Jopa keittiössä istuvat tyypit huomasivat eron. Tällaisina illoina Jennifer oli suosikki, jota pyydettiin istumaan milloin kenenkin polvelle, mutta tyttö torjui pyynnöt tyypillisen itsestään selvällä tavallaan. Silloin miehet teeskentelivät nyyhkyttävänsä, anoivat ja rukoilivat Jenniferiä muuttamaan mieltänsä, mutta tyttö vain pudisti päätään ja pyöritteli silmiään. Vastaus sitten he esittivät saman kysymyksen Eliselle, mutta hän kieltäytyi useimmiten siksi, että Jenniferkin oli tehnyt niin. Joskus hän istui Daggen, Gordonin tai Peon polvelle vain, koska ei jaksanut sanoa ei tai koska halusi tuntea olonsa arvostetuksi edes hetken.

– Mitä meinaat tehdä tänään?

Tullakseen kuulluksi keittiön metelissä Elise miltei huusi isosiskolleen.

– En tiedä. Tapaan ehkä Jocken tai sitten jätän sen väliin, Jennifer huusi takaisin.

Jenniferillä oli poikaystävä. No, oli hänellä itselläänkin poikia

silloin tällöin, mutta Jenniferillä oli oikea poikaystävä. Mies. Jocke oli 24-vuotias, ja hänellä oli parta. Elisen tapaamat pojat olivat parhaassa tapauksessa vasta ohittaneet äänenmurroksen. Parta heillä tuskin kasvoikaan, ja he olivat typeriä ja lapsellisia. Mutta Jenniferillä oli oikea mies, eikä hän muka tiennyt, huvittiko häntä edes tavata tätä! Jocke oli vieläpä herttainen ja huomaavainen, ja sellaista poikaa Elise ei muistanut koskaan edes tavanneensa. Hän oli nähnyt heidät kerran kaukaa, ja Jocke oli pitänyt Jenniferiä kainalossaan kuin omistaisi tämän. Kuin sanoakseen ”tämä on minun tyttöni, ja olen ylpeä siitä”. Sitten Jocke oli katsonut Jenniferiä syvälle silmiin ja suudellut tätä poskelle pehmeästi ja varovasti aivan kuin tyttö olisi särkynyt pienimmästäkin kosketuksesta. Elise toivoi, että hänelläkin olisi sellainen mies. Että mies olisi hänen.

– Miten niin ”jätät väliin”?

Jennifer tyhjensi lasin yhdellä huikalla, ja Elise älysi tehdä samoin.

– Äh, en tiedä.

– Ettekö ole enää yhdessä?

– Ehkä, ehkä ei. Joo, mutta se on niin... Paskan sama. Haluatko vielä yhden?

– Joo. Pummaa röökiäkin.

Jennifer nousi ylös ja tunkeutui tuolien, jalkojen ja huojuvien vartaloiden lomitse keittiönpyödyän ääreen. Dagge ojensi suuret kouransa, tarttui tiukasti Jenniferin lanteisiin ja veti tämän kiusoittelevasti polvelleen, mutta tyttö pomppasi saman tien ylös, nappasi itselleen pullon ja tupakka-askin ja pujotteli takaisin paikalleen keittiön kaapin eteen.

– Kuulepas, pikkuneiti, mitäs se tuommoinen meininki on? Dagge mylvi kovalla ja käheällä äänellään. – Pöllit minulta viinit, enkä edes pientä halausta saa!

Dagge oli vaalea ja punakka mies, jolla oli pienet verestävät silmät ja suuret karvaiset korvat. Kummallista kyllä, miehellä oli suhteellisen moderni ruutupaita, mutta farkut olivat täynnä maalitahroja ja niissä oli läpätunkeva löyhkä, jonka Elise haistoi istumapaikalleen asti.

– Ehkä saat, jos olet kiltisti, Jennifer vastasi viileästi samalla, kun täytti oman ja siskonsa lasin haalealla valkoviinillä.

Ajatuskin farkkujen hipaisemisesta puistatti Eliseä.

– Se on saatana minä, jota pitää halata, ne on minun viinit, äiti mekasti.

Kiusallista kuten aina. Äiti oli siedettävämpi, kun hän oli tavanomaisella hiljaisella, puoliksi masentuneella tuulellaan. Tänään äiti oli pirteä ja puhelias. Halusi ottaa tilaa ja näkyä. Elise ei tahtonut nähdä eikä kuulla sitä ja yritti ajatella, ettei äitiä ollutkaan.

– Joo, joo, mutta olet ne mulle velkaa, Dagge jatkoi, ja keskustelu siirtyi velkoihin ja epäoikeudenmukaisuuksiin ja yhtäkkiä kaikki pöydässä istujat olivat mukana laskelmissa.

Jennifer tarjosi Eliselle tupakan, otti itse yhden ja työnsi askin paitansa sisään, kukaan ei sitä kaivannut. Elise sytytti savukkeen omasta tumpistaan ja ojensi sitä Jenniferille.

– Aiotko kaupungille? Jennifer kysyi.

Elise kumosi puolet väljähtäneestä viinistä sisuksiinsa ja irvis-ti kuvotuksesta.

– Joo, aion, hän vastasi. – Tapaan Ninan. Olisko sulla lainata rahaa?

– Mulla ei ole yhtään fyffeä. Sun täytyy kysyä noilta. Heillä näyttää olevan rahaa tänään.

Jennifer elehti pöytään päin, kaatoi loput happamasta viinistä kurkkuunsa ja nousi kuin lähteäkseen paikalta. Elise tunsi poskiensa helottavan, juoma sai hänet hyvälle tuulelle. Rohkeallekin.

- Jennifer, oota!
- Niin?
- Saisinko lainata sun takkia?
- Mitä hemmetin takkia?
- Nahkatakkaa. Sitä Gina Tricot'n.
- Mitä mä sitten laitan? Jennifer tuhahti happamasti.
- Voit varmasti laittaa jotain muuta. Pliis, vain tämän kerran? Ehkä Jenniferkin oli hyvällä tuulella, koska antoi yhtäkkiä periksi.
- Okei, jos lupaat tuoda huomenna takaisin.
- Lupaan. Hitto, miten siistiä.
- Se on eteisessä. Mä menen nyt, Jennifer sanoi.

Elise istui lattialla vielä hetken ja poltti, kunnes hiillos poltteli hänen sormenpäitään. Sitten hän tyhjensi lasinsa, pudotti tumpin lasiin ja kuuli sen sihahtavan. Hän käveli pöydän luo ja huomasi horjuvansa vähän.

- Voisko joku lainata mulle parisataa? hän rohkeni kysyä, mutta kukaan ei tuntunut kuulevan pyyntöä.
- Lainata ja lainata, niitä rahoja ei näe enää koskaan, äiti valitti.
- Ei mullakaan ole sellaisia varoja, Gordon mutisi.
- Ei, ja vaikka olisi, en antaisi niitä sulle! Peo ulvoi.

Monkan vain pudisti päätään, ja muut eivät olleet huomaavinaankaan Eliseä vaan puhuivat jostain muusta. Hän vetäytyi eteiseen ja kopeloi siellä riippuvien takkien taskut muttei löytänyt mitään. Hän otti nahkatakkin naulasta ja veti sen ylleen. Vilkaistuaan itseään nopeasti peilistä hän astui rappukäytävään ja paiskasi oven kiinni takanaan. Kello oli puoli yksitoista.

- Mikä helvetin tyttö?
- Ihan tavallinen tyttö.
- ”Tavallinen tyttö”. On sillä varmaan nimikin?
- Hänen nimensä on Jennifer. Sen olen kertonut aiemminkin.
- Kuulostaa ihan huoralta.
- Ei Jennifer ole mikään huora, hän on hieno tyttö.
- Hieno! Sinä ruma paskiainen, sinulla mitään ”hienoa” tyttöä ole. Se huijaa sinua, etkö tajua?

Ehkä isä oli oikeassa. Jocke ei ollut komeimmasta päästä, ja Jennifer oli suloinen kuin nukke. Jockella ei ollut koskaan ollut omanikäistään tyttöystävää, mutta nyt hänellä oli, hänen ensimmäisensä. Tyttö oli toki kahdeksan vuotta nuorempi, mutta tyttö oli hänen. Olihan? Oli pakko olla, sillä he olivat maanneet yhdessä ja tyttö oli pyytänyt hänet mukaansa huomiselle Suomen-risteilylle. Ja äsken tyttö oli soittanut ja pyytänyt häntä ulos.

- Ehkä huijaakin. Saa kai sitä silti olla iloinen, että on joku. Minä menen nyt.

- Ehei, poikaseni, et mene. Sinä jäät tänne huolehtimaan äidistäsi.

Vahingoniloinen hymy jakoi isän kasvot kahdeksi groteskiksi puolikkaaksi, ja Jocke alkoi voida pahoin.

- Äiti pärjää kyllä, hän menee kohta nukkumaan, Jocke puolusteli.

- Sinä jäät kotiin, isä sanoi kuivasti vilkaisematta häneen ja veti pitkät sauhut tupakastaan.

Isä ei edes yrittänyt puhaltaa savua ulos, se jäi hänen sisälleen. Jocke tunsi palan kasvavan kurkussaan. Hän olisi niin halunnut tavata Jenniferin, hän *tarvitsi* sitä. Ajatella, jos tyttö tietäisi, miten

säälittävä hän oli. Pillittää nyt isänsä edessä. Aikuinen mies, jolla ei ollut omaa elämää ja joka teki niin kuin isä käski. Jenniferin edessä hän näytteli kovaa maailmanmiestä niin hyvin kuin taisi, mutta hän oli sentään pitkä ja parrakas ja paitsi poltti myös nuuskasi. Polttaa hän ei olisi saanut, mutta isä ei huomannut, koska poltti itsekin. Jossain sisimmässään Jockella oli tunne, että hän huijasi tyttöä. Hän oli 24-vuotias ja tyttö vasta kuudentoista. Hän piiloutui partansa ja aurinkolasiensa taa, ja Jennifer luuli, että hän oli iso ja vahva mies, vaikka kuka tahansa näki, että hän oli pelkkä ämmä.

– Isä kiltti, minun täytyy mennä, hän aneli. – Olen ollut äidin kanssa kotona koko päivän. On perjantai-ilta ja...

– Sinä teet niin kuin minä sanon. Mene nyt äitisi luo, ettei minun tarvitse katsella sinua.

Jocke tunsi huolen kasvavan epätoivoksi mutta ei aikonut luovuttaa niin helpolla – ei tällä kertaa.

– En tee, hän raakkui ääni pidätellystä itkusta särkyen. – En todellakaan tee, minä menen ulos! Sinä et minun puolestani pääätä, minä saan tehdä niin kuin haluan! Olen aikuinen!

– Jaahas, nyt oletkin yhtäkkiä aikuinen, isä sähisi yhteen purtujen hampaidensa välistä ja vasta nyt ohuet savukiemurat leijailivat hänen sieraimistaan. – Siitä en ole nähnyt vielä merkkiäkään.

Isä oli oikeassa, hän oli pelkkä tunari. Muutaman turhan kouluvuoden jälkeen Jocke oli päässyt lukiosta karmeihin arvosanoihin. Hänellä oli todettu sekä luki- että kirjoitusvaikeuksia eikä käytännön hommiinkaan löytynyt lahjoja. Ne harvat työt, joita oli tarjolla, eivät olleet hänen kaltaiselleen, eikä opiskelu tullut kuuloonkaan.

Mutta isä oli keksinyt keinot. Kun äiti oli mennyt niin huonoon kuntoon, ettei kyennyt enää tekemään töitä, isä oli pestannut Jocken äidin henkilökohtaiseksi avustajaksi. Siitä hyvästä Jocke sai ruokaa, huoneen ja pienen taskurahan. Siksi hän jakoi aamuisin

myös lehtiä. Työstä kokoon raapimillaan rahoilla hän aikoi joskus vielä ostaa itselleen asunnon. Oman elämän.

– Menen silti, vitun sama, mitä sanot, Jocke tuhahti ja ryhtyi peruuttamaan ovea kohti. – Ja huomenna menen Jenniferin kanssa Turkuun, hän lisäsi mutta katui saman tien.

– Et helvetissä mene! isä karjui ja syöksyi ylös tuolistaan pitkin harppauksin häntä kohti tupakka suupielessään.

Jocke juoksi eteisen poikki ja heittäytyi ulko-ovea vasten. Turvaketju oli kiinni, ja hän yritti epätoivoisesti keplotella sen pois paikoiltaan ja tunsi, miten isä tarttui häntä kurkusta takaapäin. Kurkunpää painui sisään sellaisella voimalla, että hän tunsi tukehtuvansa. Hän yritti hakata isää kyynärpäällä vatsaan, mutta ote vain tiukkeni. Kykenemättä taistelemaan vastaan Jocke kääntyi isäänsä kohti ja tunsi, kuinka hänen niskansa rutisi ja päästi epämiellyttävän äänen. Kun hän haukkoi henkeään, isä käytti tilaisuuden hyväkseen ja iski häntä nyrkillä vatsaan. Hän vajosi eteisen matolle kaksin kerroin. Vielä yksi isku vatsaan ja toinen kasvoihin, ja eteisessä hiljeni. Jocke jäi makaamaan puolihorroksesta pimeään eteisen lattialle. Hän vaistosi, miten isä löntysti takaisin olohuoneen nojatuoliin ja alkoi selailla lehteä vähääkään välittämättä.

Sielunsa silmin hän näki Jenniferin ja tämän pyöreät muodot tiukoissa farkuissa, tytön pehmeät kimaltavat huulet ja iloiset siniharmaat silmät, joiden katse saattoi milloin tahansa aivan odottamatta muuttua sisäänpäin kääntyneeksi ja miltei pelokkaaksi. Huomenna hän tanssisi tytön kanssa Suomen-laivan tanssilattialla ja tarjoaisi tälle värikkäitä drinkkejä baarissa. He nukkuisivat yhdessä, ja hän saisi tuntea tytön pehmeän valkountuvaisen ihon, joka pilkisteli housunkauluksen ja paidan välistä, ja maistaa lämpimiä säkenöiviä huulia.

Hänen oli täytynyt torkahtaa, koska kun hän avasi silmänsä, olohuoneessa oli pimeää. Liikuteltuaan varovasti käsiään ja jalkojaan ja todettuaan, ettei mikään ollut poikki, hän kömpi kontilleen, otti tukea ulko-ovesta ja nousi varovasti pystyyn. Palleaa särki, eikä hän tahtonut edes koskettaa jomottavaa nenäänsä, kun hoiperteli mahdollisimman äänettömästi kylpyhuoneeseen. Hän sulki oven, sytytti valot ja katsoi itseään peilistä. Toinen puoli kasvoista oli hyytyneen veren peitossa, ja ylähuuli oli haljennut ja turvoksissa. Kun hän kosketti varovasti nenäänsä, sen tyvi narskahti inhottavasti. Hän kasteli palan vessapaperia kylmässä vedessä hanan alla ja kostutti nenää ja haljennutta huulta. Sitten hän pesi huolellisesti kasvojensa vahingoittumattomat osat ja harjasi hampaat.

Hammasharjan ja -tahnun hän otti mukaansa käytävään kylpyhuoneen ulkopuolelle, missä hän sulloi ne toalettilaukkuun ja tämän edelleen kaapista kaivamaansa treenikassiin. Hän tyhjensi kassista treenivaatteet yhteen kaapissa lojuvista koreista ja korvasi ne puhtailla kalsareilla, paidalla ja parilla farkuilla. Sitten hän hiippaili takaisin eteiseen ja satoi lenkkitosujensa nauhat pimeydessä.

Sitten hän teki jotain, mitä ei ollut uskaltanut koskaan aiemmin. Hän työnsi kätensä isän takin povitaskuun, veti ulos lompakon ja laski, että seteliosastolla oli kolmetuhatta kruunua. Hän nappasi tuhat viisisataa, sujautti lompakon takaisin, otti takin kainaloonsa ja laukun olalleen ja pujahti rappukäytävään. Hän katsoi kelloa ja totesi sen olevan vasta puoli yksitoista.

Conny Sjöberg siivosi, ja Åsa pakkasi. Koko perhe, eli viisi lasta iältään kahdesta yhdeksään vuotta, Åsa ja hän itse, oli viettänyt perjantai-illan hänen äitinsä luona, joka asui Bollmorassa noin